

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	36652
Nom	Mètodes i tècniques d'investigació en comunicació social
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1334 - Grau de Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1334 - Grau de Periodisme	11 - Optativitat	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
MERCADO SAEZ, MARIA TERESA	340 - Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació

RESUM

Aquesta assignatura introdueix a l'estudiantat de Periodisme en els fonaments metodològics per a poder dur a terme una investigació en comunicació amb les tècniques de registre i validació que històricament s'han anat definint i consolidant com a instruments d'anàlisi. Es pretén dotar a l'alumnat d'eines bàsiques per a abordar, mitjançant una exploració adequada, qualsevol investigació en comunicació, amb independència que l'objecte d'estudi siguin els emissors, l'audiència, els continguts o els mitjans i plataformes.

La matèria parteix de la caracterització del mètode científic, les fases en el procés d'investigació i els objectes d'estudi propis de la comunicació social per a introduir-se després en les principals tècniques d'investigació que s'empren, tant quantitatives com qualitatives. Al mateix temps, a través de la revisió d'investigacions publicades en forma d'articles científics que apliquen les tècniques estudiades es coneixeran les principals línies d'investigació i projectes en comunicació en l'entorn acadèmic.

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No són necessaris coneixements previs.

1334 - Grau de Periodisme

- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants siguen capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.
- Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .
- Conèixer els aspectes socials, històrics, econòmics i culturals dels contextos propis i aliens rellevants.

- Aplicar les eines metodològiques apropiades a la investigació empírica dels mitjans de comunicació i de les xarxes socials.
- Establir relacions entre les evidències empíriques disponibles i els arguments de tipus teòric o merament descriptiu.
- Reconèixer i valorar la influència del discurs periodístic en l'articulació de relacions de poder en el sistema social.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Coneixement i mètode científic

- 1.1. Característiques del mètode científic
- 1.2. Fases del procés d'investigació

2. La investigació en Comunicació Social

- 2.1. Paradigmes de la investigació en comunicació
- 2.2. Objectes d'estudi

3. Tècniques d'investigació quantitativa

- 3.1. L'anàlisi de contingut
- 3.2. Les enquestes
- 3.3. Els experiments

4. Tècniques d'investigació qualitatives

- 4.1. Anàlisi crític del discurs
- 4.2. Entrevistes en profunditat
- 4.3. Grups de discussió
- 4.4. Observació participant

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en aula informàtica	25,00	100
Classes de teoria	20,00	100
Elaboració de treballs en grup	27,50	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

MD - Classes teòriques (magistrals o expositives amb presentació de l'alumnat).

MD - Classes pràctiques, seminaris i tallers en els quals es proposaran exercicis de resolució de qüestions metodològiques i la lectura i discussió d'articles científics.

MD - Estudi i treball autònom individual.

MD - Estudi i treball autònom en grup.

AVALUACIÓ

1a convocatòria

- Examen de continguts teòrics: 50%.
- Avaluació contínua: 50%.
 - Participació i tallers elaborats en classe: 25%.
 - Avaluació de treball i exposició en grup: 25%.

Perquè l'avaluació de les activitats acomplides en classe de manera presencial i la qualificació de l'examen teòric sumen han de superar-se totes dues parts amb un mínim de 5 sobre 10.

En cas de no realitzar els exercicis proposats en classe és possible examinar-se dels continguts treballats en ells (material complementari usat en els tallers).

En cas de no fer el treball en grup, es farà un treball individual dirigit que es lliura per a la segona convocatòria.

En cas de no superar la part teòrica, les qualificacions obtingudes durant el període lectiu (tallers i treball en grup) es guarden fins a la segona convocatòria.

2a convocatòria

- Examen de continguts teòrics (50%) i examen de continguts treballats en els tallers (25%).
- Lliurament de treball individual dirigit si no es va fer el treball en grup: 25%.

Els treballs, exàmens o qualsevol altra activitat que els alumnes elaboren per a la seua avaluació docent hauran de ser originals, sense plagi. La detecció de plagi, com falta greu, donarà lloc a la suspensió immediata de la respectiva convocatòria del curs. També es considerarà falta greu, i per tant donarà lloc a la suspensió immediata de la convocatòria, la còpia o facilitar la còpia de treballs entre alumnes de la titulació; accedir irregularment o apropiarse anticipadament del contingut d'una prova o examen; facilitar o procurar l'apropiació, alteració o destrucció del contingut o dels resultats d'una activitat avaluable i la suplantació de la personalitat en exàmens. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta amb l'ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres). Quan es detecten les faltes greus esmentades en aquest punt, el professor haurà de comunicar-lo a la coordinació de la Titulació.

La presentació de treballs i/o exàmens amb faltes d'ortografia o ortotipogràfiques i/o errors de sintaxi, coherència o redacció serà penalitzat i pot arribar a suposar la suspensió d'aquesta prova.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Igartua, J.J y Humanes, M.L (2004). Teoría e investigación en comunicación social. Síntesis.
- Igartua, J. J. (2006). Métodos cuantitativos de investigación en comunicación. Bosch.
- Díaz-Noci J. (2020). Guía de métodos de investigación aplicados al entorno digital. En Lopezosa C, Díaz-Noci J, Codina L. (Eds.) *Methodos. Anuario de Métodos de Investigación en Comunicación Social* (pp. 4-19). Universitat Pompeu Fabra.
- Gaitán, J.A y Piñuel, J.L. (1998). Técnicas de investigación en comunicación social. Elaboración y registro de datos. Síntesis.
- García Ferrando, M., Ibáñez, J. Y Alvira, F. (Comps.) (2007). *El análisis de la realidad social: Métodos y técnicas de investigación* (3ª ed.). Alianza Editorial.
- Ruiz Olabuénaga, J. I. (2012). *Metodología de la investigación cualitativa*. Universidad de Deusto.
- Van-Dijk, T. A. (2016). Análisis Crítico del Discurso. *Revista Austral De Ciencias Sociales*, 30, 203222. <https://doi.org/10.4206/rev.austral.cienc.soc.2016.n30-10>
- Wimmer, R. D. y Dominick, J. R. (1996): *La investigación científica de los medios de comunicación. Una introducción a sus métodos*. Bosch.

Complementàries

- Angrosino, M. (2012). *Etnografía y observación participante en investigación cualitativa*. Ed. Morata.
- Barbour, R. (2013). *Los grupos de discusión en investigación cualitativa*. Ed. Morata.
- Berganza Conde, M. R. y Ruiz San Roman, J.A. (2005). *Investigar en comunicación*. McGraw-Hill.
- Brennen, B. (2017). *Qualitative Research Methods for Media Studies*. Routledge.
- Callejo, J. (2002) Observación, entrevista y grupos de discusión: el silencio de tres prácticas de investigación. *Revista Española de Salud Pública*, 76, 409-422.
- Jensen, K.B. y Jankowski (eds.) (1993). *Metodologías cualitativas de investigación en comunicación de masas*. Bosch.
- Gómez-Escalonilla, G. y Caffarel-Serra, C. (2022). Mapa de los grupos de investigación en comunicación en España. *Revista Latina De Comunicación Social* (80), 1-19.
- Krippendorff, K. (1990). *Metodología de análisis de contenido. Teoría y práctica*. Paidós.
- Kvale, S. (2011). *Las entrevistas en investigación cualitativa*. Ed. Morata.
- Martínez-Nicolás, M. (2009). La investigación sobre comunicación en España: Evolución histórica y retos actuales. *Revista Latina de Comunicación Social* (64), 1-16.
- Neuendorf, K.A. (2002). *The content analysis guidebook*. Sage Publications.
- Taylor, S.J. y Bodgan, R. (2000). *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Paidós (3ª edición).

- Vallés, M.S. (1999). Técnicas de investigación cualitativa en investigación social. Síntesis.
- Vilchez, L. (Coord.) (2011). La investigación en comunicación. Métodos y técnicas en la era digital. Gedisa.

ESBORRANY